

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК
ҚОСЫМША БІЛІМ БЕРУ СТАНДАРТЫ**

**АКУШЕРИЯ ЖӘНЕ ГИНЕКОЛОГИЯ
мамандығы**

ҚР МҚБС

Ресми басылым

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі

Астана 2009

АЛҒЫ СӨЗ

1 ӨЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ҰСЫНҒАН ҚР Денсаулық сақтау Министрлігі Медицина білімі мен ғылымының инновациялық технологиялар Республикалық орталығының медициналық және фармацевтикалық білім беру жөніндегі оқу әдістемелік секциясы.

2 Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау Министрінің міндетін атқарушының 2009 жылғы 26 қарашадағы № 778 бұйрығымен **БЕКІТІЛГЕН ЖӘНЕ ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛГЕН.**

3 АЛҒАШ РЕТ ЕНГІЗІЛГЕН.

4 Осы стандартта «Халық денсаулығы мен денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 18 қыркүйектегі № 193-IV Кодексінің нормалары және «Қазақстан Республикасы медициналық және фармацевтикалық білімді реформалау Тұжырымдамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2006 жылғы 24 сәуірдегі № 317 Қаулысы жүзеге асырылған.

Осы стандартты Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің рұқсатынсыз көбейтуге және таратуға болмайды.

Ключевые слова: Государственный стандарт дополнительного медицинского образования; образовательная программа; требования к уровню подготовки слушателей; переподготовка, повышение квалификации.

9.7 Учебные занятия на циклах повышения квалификации и переподготовки должны проводиться с использованием инновационных технологий и интерактивных методов обучения.

9.8 Требования к материально-техническому обеспечению: организации, реализующие образовательные программы дополнительного медицинского и фармацевтического образования должны располагать материально-технической базой (аудиторный фонд, клинические базы, компьютерные классы, лаборатории, приборное обеспечение, фондовые материалы), соответствующей действующим санитарно-техническим нормам и обеспечивающей проведение всех видов теоретической и клинической подготовки, предусмотренных учебным планом.

10 Требования к уровню подготовки лиц, освоивших образовательные программы дополнительного медицинского образования

10.1 Общие требования. Специалист, освоивший образовательную программу переподготовки, должен приобрести объём знаний и навыков, соответствующий требованиям настоящего стандарта, а также соответствовать квалификационной характеристике специальности, утвержденной приказом Министра здравоохранения Республики Казахстан «Об утверждении квалификационных характеристик медицинских и фармацевтических специальностей».

Специалист, освоивший образовательную программу циклов повышения квалификации, должен приобрести знания и навыки, соответствующие цели и содержанию конкретного цикла, а также требованиям настоящего стандарта.

10.2 Итоговая аттестация – форма контроля теоретических и клинических достижений специалиста, направленная на определение соответствия полученных им знаний, умений, навыков и компетенций требованиям настоящего стандарта. Форма проведения итоговой аттестации определяется обучающей организацией самостоятельно.

10.3 Специалистам, освоившим программы дополнительного медицинского образования, выдаётся документ установленного образца о повышении квалификации или переподготовке по специальности «Акушерство и гинекология».

МАЗМҰНЫ

1. Қолдану саласы	6
2. Нормативтік сілтемелер	6
3. Терминдер мен анықтамалар	6
4. Қысқартулар	7
5. Жалпы ережелер	7
6. «Акушерия және гинекология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім алушы тұлғаларға қойылатын талаптар	8
7. «Акушерия және гинекология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының құрылымына қойылатын талаптар	8
8. «Акушерия және гинекология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының мазмұнына қойылатын талаптар	9
9. Қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру ортасына қойылатын талаптар	15
10. Қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру бағдарламаларын меңгергендердің дайындық деңгейіне қойылатын талаптар	16

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ҚОСЫМША БІЛІМ БЕРУ СТАНДАРТЫ

АКУШЕРИЯ ЖӘНЕ ГИНЕКОЛОГИЯ мамандығы Қосымша медициналық және фармацевтикалық білім беру бағдарламасының мазмұн минимумына қойылатын мемлекеттік талаптар

Енгізу күні 01.01.2010

1 Қолдану саласы

Бұл мемлекеттік стандарт (әрі қарай – стандарт) қосымша медициналық және фармацевтикалық білім беру бағдарламасы мазмұнының мемлекеттік міндетті минимумы мен мамандардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптарды белгілейді.

Стандарттың ережелерін ведомстволық бағыныштылығына, ұйымдық-құқықтық нысандарына, оқыту түрлеріне қарамастан біліктілік арттыру мен қайта даярлау бағдарламасын жүзеге асыратын барлық мекемелер қолдануға және сақтауға міндетті.

Стандарт Біліктілік арттыру мен қайта даярлау циклдары бойынша білім беру бағдарламасын жасау кезінде пайдаланылады.

2 Нормативтік сілтемелер

Стандартта келесі нормативтік құжаттардан сілтемелер алынды:

- «Халықтың денсаулығы мен денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 18 қыркүйектегі № 193-IV Кодексі;
- Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 15 мамырдағы № 251-3 Еңбек Кодексі;
- «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 389-III Заңы;
- «Қазақстан Республикасы медициналық және фармацевтикалық білімді реформалау Тұжырымдамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2006 жылғы 24 сәуірдегі № 317 Қаулысы;
- «Медициналық және фармацевтикалық мамандықтардың номенклатурасын бекіту туралы» Денсаулық сақтау министрінің 2009 жылғы 24 қарашадағы № 774 бұйрығы;
- «Медицина және фармацевтика кадрларының арттыру мен қайта даярлау Ережесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2009 жылғы 11 қарашадағы № 691 бұйрығы.

3 Терминдер мен анықтамалар

Стандартта терминдер мен анықтамалар «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 389-III Заңына, «Қазақстан Республика-

Продолжение таблицы 4

	ванный на доказательствах. Современные подходы к ведению послеродового периода. Контрацепция. Репродуктивная медицина. Инновационные методы оперативного лечения.

9 Требования к образовательной среде дополнительного медицинского образования

9.1 Организация самостоятельно разрабатывает и утверждает Рабочие учебные планы переподготовки и повышения квалификации на основе Типовых учебных планов переподготовки и циклов повышения квалификации в соответствии с настоящим стандартом по специальности «Акушерство и гинекология»

9.2 Образовательная программа повышения квалификации и переподготовки содержит:

- теоретическое обучение, включающее изучение базовых и профилирующих дисциплин;
- клиническое обучение;
- промежуточную и итоговую аттестацию.

9.3 Содержание образовательной программы определяется Типовыми учебными программами (дисциплины обязательного компонента), разработанными на основе настоящего стандарта по специальности «Акушерство и гинекология».

Обучающая организация на основе Типовых учебных программ (дисциплин обязательного компонента) разрабатывает Рабочие учебные программы и силлабусы по дисциплинам обязательного компонента и компонента по выбору, которые вместе с Рабочими учебными планами и контрольно-измерительными средствами (тестовые задания и задачи) составляют учебно-методический комплекс специальности (УМКС).

9.4 Дополнительное профессиональное образование осуществляется медицинскими организациями образования и науки, реализующими образовательные программы дополнительного образования.

9.5 Требования к кадровому обеспечению: учебные занятия на циклах повышения квалификации и переподготовки должны проводить лица, имеющие учёную степень доктора или кандидата наук по специальности «Акушерство и гинекология». Для проведения занятий могут приглашаться профильные специалисты первой и высшей квалификационной категории.

9.6 Требования к учебно-методическому обеспечению: учебно-методическое и информационное обеспечение учебного процесса должно гарантировать возможность качественного освоения слушателями образовательной программы дополнительного медицинского образования.

Реализация образовательной программы должна сопровождаться свободным доступом к международным информационным сетям, электронным базам данных, библиотечным фондам, компьютерным технологиям, учебно-методической и научной литературе.

Продолжение таблицы 3

	вое воспитание, контрацепция. Доказательная медицина в детской гинекологии.
ПДВ	Компонент по выбору
ИА	Итоговая аттестация
	Итого

Таблица 4 - Содержание образовательной программы повышения квалификации (4 недели) по специальности «Акушерство и гинекология»

Циклы дисциплин	Наименования дисциплин, их основные разделы
БД	БАЗОВЫЕ ДИСЦИПЛИНЫ
БДО	Обязательный компонент
БДО 01	Общественное здоровье и здравоохранение, включая вопросы формирования здорового образа жизни
	Законодательство Республики Казахстан в области здравоохранения. Методы измерения и критерии оценки состояния здоровья населения и системы здравоохранения. Заболеваемость населения, методы изучения, анализ. Понятие доказательной медицины. Врачебно-трудовая экспертиза. Вопросы формирования здорового образа жизни.
БДО 02	Гражданская оборона и организация медицинской помощи при чрезвычайных ситуациях
	Государственная система предупреждения и ликвидации чрезвычайных ситуаций. Силы гражданской обороны, их состав, предназначение и порядок применения. Чрезвычайные ситуации природного и техногенного характера, возможные на территории Республики Казахстан, и их последствия. Основные принципы и способы защиты населения в чрезвычайных ситуациях мирного и военного времени. Организация медико-санитарного обеспечения населения при ликвидации чрезвычайных ситуаций.
ПДО	Обязательный компонент
ПДО 01	Актуальные проблемы акушерства и гинекологии
	Ведение беременных женщин, основанное на доказательствах. Этапность оказания медицинской помощи беременным. Оказание помощи гинекологическим больным, женщинам и девочкам - подросткам. Эффективные технологии в акушерстве и перинатологии. Безопасное материнство. Уход за новорожденным с первой минуты жизни, осно-

сы медициналық және фармацевтикалық білімді реформалау Тұжырымдамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2006 жылғы 24 сәуірдегі № 317 Қаулысына сәйкес қолданылады.

Біліктілік – кәсіби қызметін атқаруға немесе білімін жалғастыруға арналған түлектің (бітірушінің) білімі туралы құжатында көрсетілетін кәсіби-дайындықтың деңгейі мен түрі.

Мамандық – білім туралы құжаттармен бекітілетін белгілі бір қызметтің түріне қажетті мақсатты дайындық арқылы, жұмыс тәжірибесімен игерілген білімнің, іскерлік пен дағдылардың кешені.

Қосымша медициналық және фармацевтикалық білім беру – мемлекет пен қоғам азаматтарының білімге деген сұранысын жан-жақты қанағаттандыру мақсатында барлық деңгейдегі қосымша білім беру бағдарламаларының негізінде іске асырылатын оқыту процесі.

Тыңдаушы – қосымша медициналық және (немесе) фармацевтикалық білім бағдарламасын іске асырушы мекемеге оқуға қабылданған маман.

Қайта даярлау (мамандандыру) – басқа кәсіпті немесе мамандықты меңгеруге мүмкіндік беретін кәсіптік оқытудың формасы.

Біліктілік арттыру – бұрын алған кәсіби білімін, іскерлігі мен дағдыларын жалғастыруға, кеңейтуге, тереңдетуге, жетілдіруге мүмкіндік беретін кәсіптік оқытудың формасы.

Білім беру бағдарламасы – оқу және практикалық (клиникалық) жұмыстың көлемі мен түрі, пәндер тізімі енгізілген нақты мамандық бойынша тыңдаушыларды дайындау мазмұнының жалпы сипаттамасы.

4 Қысқартулар

Стандартта келесі қысқартулар қолданылады:

- ҚБМС – қосымша медициналық және фармацевтикалық білім берудің мемлекеттік стандарты;
- НП – негізгі пәндер;
- БП – бейіндік пәндер;
- МОӘК – мамандықтың оқу-әдістемелік кешені.

5 Жалпы ережелер

5.1 Медицина және фармацевтика кадрларының біліктілігін арттыру және/немесе қайта даярлау «Медициналық және фармацевтикалық мамандықтардың номенклатурасын бекіту туралы» Денсаулық сақтау министрінің 2009 жылғы 24 қарашадағы № 774 Бұйрығымен бекітілген мамандықтар бойынша жүргізіледі.

5.2 Біліктілік арттыру және/немесе қайта даярлаудың білім беру бағдарламаларын ведомстволық бағыныстылығы мен меншік түріне қарамастан денсаулық сақтау саласында білім беру және/немесе ғылыми қызметті жүзеге асыратын, қажетті оқу-әдістемелік, материалдық-техникалық жабдықтармен қамтамасыз етілген

медициналық білім және ғылым ұйымдары іске асырады.

5.3 Біліктілік арттыру және/немесе қайта даярлау:

- осы стандартқа;
- медициналық және фармацевтикалық мамандықтардың номенклатурасына;
- мамандықтардың біліктілік сипаттамасына;
- оқу- әдістемелік және бағдарламалық құжаттарға сай іске асырылады.

5.4 Қосымша медициналық және фармацевтикалық білім беру бағдарламаларын меңгерген және қорытынды аттестациядан сәтті өткен тұлғаларға бекітілген үлгідегі құжат беріледі.

5.5 Стандарт ережелерінің мақсаттары:

- мамандардың біліктілігін арттыру және/немесе қайта даярлауға қойылатын міндетті талаптарды орындау арқылы қосымша медициналық және фармацевтикалық білім берудің жоғары сапасына ие болу;
- қосымша кәсіптік оқытуды іске асыратын ұйымның жұмысының тиімділігін қадағалайтын бақылау жүйесін құру және оқу процесін регламенттеу.

6 «Акушерия және гинекология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім алушы тұлғаларға қойылатын талаптар

6.1 Қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру бағдарламаларын меңгеруге тілек білдіруші тұлғалардың бұдан бұрынғы қажетті деңгейдегі білімі – жоғары медициналық білім.

7 «Акушерия және гинекология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының құрылымына қойылатын талаптар

7.1 «Акушерия және гинекология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының құрылымы білім берудің мазмұнын анықтайтын, олардың сәйкестілігін айқындайтын, өлшемі мен есебін анықтайтын оқу және клиникалық жұмыстардың әр түрінен құрылады. Жұмыстың барлық түрлерінің ауқымдылығын есептеу игерілген материалдардың сағат/аптада көлемі бойынша жүзеге асырылады. Сонымен қатар, бұдан бұрынғы білім деңгейінде игерілген жинақтық сағат/апта жүйесі бар.

7.2 «Акушерия және гинекология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламалары күндізгі оқу формасы арқылы жүзеге асырылады.

Мамандардың біліктілігін арттыру заңмен белгіленген тәртіп бойынша электронды және телекоммуникация құралдырының көмегімен қашықтан оқыту формасы арқылы да жүргізілуі мүмкін.

7.3 Оқытудың ұзақтығы:

1) қайта даярлау курстарында:

- хирургиялық бейін мамандықтары бойынша бұрынғы алған білімі мен еңбек өтілі болса – 1620/30 сағат/апта;
- хирургиялық емес бейін мамандықтары бойынша бұрынғы алған білімі мен еңбек

Продолжение таблицы 3

	Родоразрешающие операции. Невынашивание беременности. Хирургическая коррекция. Прерывание беременности. Организация работы гинекологического стационара. Клиника, диагностика, дифференциальная диагностика, методы оперативного и консервативного лечения типичных и редких, трудных в диагностическом плане заболеваний. Техника выполнения оперативных вмешательств. Послеоперационное ведение больных. Реабилитация. Инфицированный аборт. Синдром системного воспалительного ответа на инфекцию (SIRS) Репродуктивная медицина. Аменорея, гипоменструальный синдром. Нейроэндокринные синдромы. Бесплодие. Вспомогательные репродуктивные технологии. Микрохирургия в гинекологии. Эндовидеохирургические методы лечения в гинекологии.
ПДО 02	Акушерская и гинекологическая помощь на догоспитальном этапе
	Общие принципы организации оказания акушерской помощи на догоспитальном этапе. Диспансеризация беременных. Ведение беременных женщин, основанное на доказательствах. Ведение беременных из групп риска. Профилактические курсы. Ведение беременных с экстрагенитальной патологией. Ведение беременных с ОАА. Ведение женщин с резус-отрицательным фактором крови. Ведение беременных с индуцированной беременностью. Ведение беременных с неправильным положением плода. Ведение беременных с гипертензией. Мониторинг состояния плода во время беременности согласно рекомендациям ВОЗ. Дополнительные методы обследования. Этапность оказания медицинской помощи беременным. Оказание помощи гинекологическим больным, женщинам и девочкам - подросткам. Методы и принципы лечения амбулаторных больных основанные на доказательствах. Профилактические осмотры. Диспансеризация гинекологических больных. Фоновые и опухолевые заболевания женских половых органов. Аномальные маточные кровотечения. Стационар - замещающие технологии в современных условиях. Работа акушера – гинеколога в условиях СВА. ВИЧ/СПИД и беременность. Планирование семьи. Консультирование женщин по вопросам предупреждения нежелательной беременности.
ПДО 03	Гинекология детского и подросткового возраста
	Организация детской гинекологической помощи в РК. Анатомо-физиологические особенности развития половых органов у девочек в возрастном аспекте. Физиология периода полового созревания и менструального цикла. Воспалительные заболевания половых органов неспецифической и специфической этиологии. Нарушение полового развития. Ювенильные маточные кровотечения. Опухоли половых органов у девочек. Аномалии развития половых органов у девочек. Особенности течения беременности и родов в юном возрасте. Гигиена девочек, поло-

Таблица 3 - Содержание образовательной программы переподготовки по специальности «Акушерство и гинекология»

Циклы дисциплин	Наименования дисциплин, их основные разделы
БД	БАЗОВЫЕ ДИСЦИПЛИНЫ
БДО	Обязательный компонент
БДО 01	Общественное здоровье и здравоохранение (включая вопросы формирования здорового образа жизни)
	Законодательство Республики Казахстан в области здравоохранения. Методы измерения и критерии оценки состояния здоровья населения и системы здравоохранения. Заболеваемость населения, методы изучения, анализ. Понятие доказательной медицины. Врачебно-трудовая экспертиза. Вопросы формирования здорового образа жизни.
БДО 02	Гражданская оборона и организация медицинской помощи при чрезвычайных ситуациях
	Государственная система предупреждения и ликвидации чрезвычайных ситуаций. Силы гражданской обороны, их состав, предназначение и порядок применения. Чрезвычайные ситуации природного и техногенного характера, возможные на территории Республики Казахстан, и их последствия. Основные принципы и способы защиты населения в чрезвычайных ситуациях мирного и военного времени. Организация медико-санитарного обеспечения населения при ликвидации чрезвычайных ситуаций.
ПД	ПРОФИЛИРУЮЩИЕ ДИСЦИПЛИНЫ
ПДО	Обязательный компонент
ПДО 01	Стационарная помощь в акушерстве и гинекологии
	Ведение физиологических родов, биомеханизм родов при затылочных предлежаниях. Ведение партограмм. Оперативное акушерство. Кесарево сечение. Акушерские щипцы. Вакуум – экстракция. Плдоразрушающие операции. Уход за новорожденным. Осложнения во время родов и их прогноз. Акушерская тактика. Методы разрешения. Тазовые предлежания. Преждевременные роды. Современные подходы к ведению послеродового периода. Преэклампсия, эклампсия. Оказание экстренной помощи. Родовой травматизм. Неправильное положение плода. Неудовлетворительный прогресс родов. Дородовое излитие околоплодных вод. Акушерские кровотечения. Угрожаемые состояния плода. Асфиксия и родовая травма новорожденных. Гемолитическая болезнь плода и новорожденного. Реанимация новорожденных. Современные критерии диагностики и протоколы лечения заболеваний периода новорожденности.

өтілі болса - 1890/35 сағат/апта;

2) біліктілік арттыру циклында – 54/1 сағат/аптадан 216/4 сағат/аптаға дейін.

Оқу аптасының ұзақтығы 54 сағат, оның ішінде 36-сы – аудиториялық (академиялық) сағаттар, 18 – тыңдаушының өзіндік жұмысы. 1 академиялық сағаттың ұзақтығы 50 минут.

8 «Акушерия және гинекология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының мазмұнына қойылатын талаптар

8.1 Мамандарды дайындау деңгейіне қойылатын талаптар «Акушерия және гинекология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының мазмұнымен анықталады.

8.2 Білім беру міндетті компоненттен және таңдаулы компоненттен тұрады.

Міндетті компонент жататын пәндердің тізімі және тиесілі сағат/аптаның ең аз көлемі осы стандарттың Типтік оқу жоспарымен анықталады (1-2 кесте). Таңдауға болатын пәндердің тізімі мен тиесілі сағат/аптаның ең аз көлемін білім беру және ғылым ұйымдары өзі бекітеді.

Таңдауға болатын компоненттің пәндері акушерия және гинекологияның, аралас пәндердің жеке бөлімдерін тереңдете зерделеуді қажет етеді, сонымен бірге жұмыс берушінің болжалдары мен еңбек нарығының қажеттіліктері есепке алынады.

8.3 Ұзақтығы 4 апталық қайта даярлау циклі мен біліктілік арттыру циклдары бойынша міндетті компонент пен таңдау компонентінің ара қатынасы 50% - 50%. Біліктілік арттыру циклы 100% таңдау компонентінен тұрады, оның ұзақтығы 1 аптадан 3 аптаға дейінгі уақытты қамтиды.

8.4 Біліктілік арттыру мен қайта даярлау циклдарында (таңдау компоненті) оқытудың ұзақтығы мен тақырыпты ұйым төменде ұсынылған негізгі тақырыптардан (бағыт) өз бетінше таңдап алады.

8.5 «Акушерия және гинекология» мамандығы бойынша біліктілік арттыру мен қайта даярлау циклдарында (таңдау компоненті) даярлаудың негізгі тақырыптары (бағыттары) мыналар:

- «Акушерия және гинекологиядағы инновациялық технологиялар»;
- «Акушерия және гинекологиядағы өзекті мәселелер»;
- «Амбулаториялық-емханалық акушерия және гинекология»;
- «Жанұяны жоспарлау және контрацепция»;
- «Балалар және жасөспірімдер гинекологиясы»;
- «Акушерия және гинекологиядағы жедел жәрдем мен реанимация»;
- «Жедел акушерия және гинекология»;
- «Гинекологиядағы эндовидеоскопиялық операциялар»;
- «Нәрестені антенаталдық қорғау»;
- «Гинекологиялық эндокринология»;
- «Репродуктивті медицина»;
- «Дамудың туа біткен ақауларының және тұқым қуалаған аурулардың пренаталдық диагностикасы»;

- «Жүктілік және гинекологиялық аурулар кезіндегі экстрагениталилік патология»;
- «Әйелдер консультациясындағы емдік-профилактикалық жәрдем»;
- «Реанимация және жаңа туылған нәрестеге шұғыл көмек көрсету»;
- «Перинаталдық тиімді технологиялар»;
- «Акушерия және гинекологиядағы дәлелді медицина»;
- «Акушерия және гинекологиядағы диагностиканың аспаптық әдістері».

8.6 «Акушерия және гинекология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білімнің білім беру бағдарламасының мазмұны 3-4 кестелерге сәйкес анықталады.

1-кесте - «Акушерия және гинекология» мамандығы бойынша қайта даярлаудың типтік оқу жоспары

№	Пәндердің атауы	Оқу жүкте- месінің сағат/ аптамен көрсет- ілген көлемі*	Оқу жүкте- месінің сағат/ аптамен көрсет- ілген көлемі**	Бақы- лау фор- масы
НП	НЕГІЗГІ ПӘНДЕР	54 /1	54 /1	
МНП	Міндетті компонент	54 /1	54 /1	
МНП 01	Қоғамдық денсаулық және денсаулық сақтау, СӨС қалыптастыру мәселелерін қоса	36/2/3	36/2/3	Сынақ
МНП 02	Азаматтық қорғаныс және төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмекті ұйымдастыру	18/1/3	18/1/3	Сынақ
БП	БЕЙІНДІК ПӘНДЕР	1560/29	1836/34	
МБП	Міндетті компонент	810/15	1080/20	
МБП 01	Акушерия және гинекологиядағы стационарлық жәрдем	378/7	432/8	Сынақ
МБП 02	Госпитальдық кезеңдегі акушериялық және гинекологиялық жәрдем	324/6	432/8	Сынақ
МБП 03	Балалар және жасөспірімдер гинекологиясы	108/2	216/4	Сынақ
ТБК	Таңдау компоненті	756/14	756/14	Сынақтар
ҚА	Қорытынды аттестация			
	Барлығы	1620/30	1890/35	

Примечания:

* - для специалистов с предшествующим уровнем образования и стажем работы по специальностям хирургического профиля;

** - для специалистов с предшествующим уровнем образования и стажем работы по специальностям нехирургического профиля.

Таблица 2 – Типовые учебные планы циклов повышения квалификации по специальности «Акушерство и гинекология»

Циклы дисциплин	Наименования дисциплин	Объем учебной нагрузки в часах/неделях	Объем учебной нагрузки в часах/неделях	Объем учебной нагрузки в часах/неделях	Объем учебной нагрузки в часах/неделях	Формы контроля
БД	БАЗОВЫЕ ДИСЦИПЛИНЫ	0	0	0	18/1/3	
БДО	Обязательный компонент	0	0	0	18/1/3	
БДО 01	Вопросы формирования здорового образа жизни	0	0	0	12	Зачет
БДО 02	Гражданская оборона и организация медицинской помощи при чрезвычайных ситуациях	0	0	0	6	Зачет
ПД	ПРОФИЛИРУЮЩИЕ ДИСЦИПЛИНЫ	54/1	108/2	162/3	216/4	
ПДО	Обязательный компонент	0%	0%	0%	108/2 (50%)	
ПДО 01	Актуальные проблемы акушерства и гинекологии	-	-	-	108/2	Зачет
ПДВ	Компонент по выбору	54 /1 (100%)	108/2 (100%)	162/3 (100%)	108/2 (50%)	Зачеты
ИА	Итоговая аттестация					
	Итого	54/1	108/2	162/3	234/4 и 1/3	

- «Репродуктивная медицина»;
- «Пrenатальная диагностика врожденных пороков развития и наследственных болезней»;
- «Экстрагенитальная патология при беременности и гинекологических заболеваниях»;
- «Лечебно-профилактическая помощь в женской консультации»;
- «Реанимация и неотложная помощь новорожденному»;
- «Эффективные перинатальные технологии»;
- «Доказательная медицина в акушерстве и гинекологии»;
- «Инструментальные методы диагностики в акушерстве и гинекологии».

8.6 Содержание образовательной программы дополнительного медицинского образования по специальности «Акушерство и гинекология» определяется в соответствии с таб. 3-4.

Таблица 1 - Типовой учебный план переподготовки по специальности «Акушерство и гинекология»

№	Наименования дисциплин	Объем учебной нагрузки в часах/неделях*	Объем учебной нагрузки в часах/неделях**	Формы контроля
БД	БАЗОВЫЕ ДИСЦИПЛИНЫ	54 /1	54 /1	
БДО	Обязательный компонент	54 /1	54 /1	
БДО 01	Общественное здоровье и здравоохранение (включая вопросы формирования ЗОЖ)	36/2/3	36/2/3	Зачет
БДО 02	Гражданская оборона и организация медицинской помощи при чрезвычайных ситуациях	18/1/3	18/1/3	Зачет
ПД	ПРОФИЛИРУЮЩИЕ ДИСЦИПЛИНЫ	1560/29	1836/34	
ПДО	Обязательный компонент	810/15	1080/20	
ПДО 01	Стационарная помощь в акушерстве и гинекологии	378/7	432/8	Зачет
ПДО 02	Акушерская и гинекологическая помощь на догоспитальном этапе	324/6	432/8	Зачет
ПДО 03	Гинекология детского и подросткового возраста	108/2	216/4	Зачет
ПДВ	Компонент по выбору	756/14	756/14	Зачеты
ИА	Итоговая аттестация			
	Итого	1620/30	1890/35	

Ескерту:

* - хирургия бейіні мамандықтары бойынша бұрынғы білімі мен еңбек өтілі бар мамандарға арналған жоспар;

** - хирургиялық емес бейін мамандықтары бойынша бұрынғы білімі мен еңбек өтілі бар мамандарға арналған жоспар.

2-кесте – «Акушерия және гинекология» мамандығы бойынша біліктілік арттыру циклының типтік оқу жоспары

Пән циклы	Пәндердің атауы	Оқу жүкте-месінің сағат/ апта-мен көрсе-тілген көлемі	Оқу жүкте-месінің сағат/ апта-мен көрсе-тілген көлемі	Оқу жүкте-месінің сағат/ апта-мен көрсе-тілген көлемі	Оқу жүкте-месінің сағат/ апта-мен көрсе-тілген көлемі	Бақы-лау форма-сы
НП	НЕГІЗГІ ПӘНДЕР	0	0	0	18/1/3	
МНП	Міндетті компонент	0	0	0	18/1/3	
МНП 01	Салауатты өмір салтын қалыптастыру мәселелері	0	0	0	12	Сынақ
МНП 02	Азаматтық қорғаныс және төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмекті ұйымдастыру	0	0	0	6	Сынақ
БП	БЕЙІНДІК ПӘНДЕР	54/1	108/2	162/3	216/4	
МБП	Міндетті компонент	0%	0%	0%	108/2 (50%)	
МБП 01	Акушерия және гинекологиядағы өзекті мәселелер	-	-	-	108/2	Сынақ
ТБК	Таңдау компоненті	54 /1 (100%)	108/2 (100%)	162/3 (100%)	108/2 (50%)	Сынақ-тар
ҚА	Қорытынды аттестация					
	Барлығы	54/1	108/2	162/3	234/4 және 1/3	

3-кесте - «Акушерия және гинекология» мамандығы бойынша қайта даярлаудың білім беру бағдарламасының мазмұны

Пән циклы	Пәндердің атауы мен негізгі бөлімдері
НП	НЕГІЗГІ ПӘНДЕР
МНП	Міндетті компонент
МНП 01	Қоғамдық денсаулық және денсаулық сақтау (СӨС қалыптастыру мәселелерін қоса)
	Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамалары. Денсаулық сақтау жүйесін және халықтың денсаулық жағдайын өлшеу әдістері мен бағалау критерийлері. Халықтың аурушандығы, зерделеу әдістері, анализ. Дәлелді медицина ғымы. Дәрігерлік-еңбек сараптамасы. Салауатты өмір салтын қалыптастыру мәселелері.
МНП 02	Азаматтық қорғаныс және төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмекті ұйымдастыру
	Төтенше жағдайлардың алдын алу және жоюдың мемлекеттік жүйесі. Азаматтық қорғаныс күштері, олардың құрамы, міндеті мен қолданылу тәртібі. Қазақстан Республикасы аумағында болуы ықтимал табиғи және техногенді сипаттағы төтенше жағдайлар және олардың зардабы. Бейбіт және соғыс кезіндегі төтенше жағдайларда халықты қорғаудың негізгі принциптері мен тәсілдері. Төтенше жағдайларды жою барысында халықты медициналық-санитариялық көмекпен қамтамасыз етуді ұйымдастыру.
БП	БЕЙІНДІК ПӘНДЕР
МБП	Міндетті компонент
МБП 01	Акушерия және гинекологиядағы стационарлық жәрдем
	Физиологиялық босануды жүргізу, нәресте шұйдесімен келген кезде босандырудың биомеханизмі. Партограмма жасау. Операциялық акушерия. Кесарь тілігі. Акушериялық қышқаштар. Вакуум – экстракция. Ұрықты бөлшектеу операциясы. Нәрестенің күтімі. Босану кезіндегі асқынулар және олардың болжамы. Акушериялық тәсіл. Рұқсат беру әдістері. Нәрестенің жамбасымен келуі. Мезгілінен ерте босану. Босанғаннан кейінгі кезеңді жүргізуге қазіргі көзқарас. Презклампсия, эклампсия. Шұғыл көмек көрсету. Босану кезінде жаракаттану. Нәрестенің дұрыс орналаспауы. Босандырудың қанағаттанарлықсыз прогресі. Қағанақ суының босанғанға дейін кетуі. Акушериялық қан кету.

хирургического профиля 1620/30 часов/недель;

- при предшествующем уровне образования и стаже работы по специальностям нехирургического профиля 1890/35 часов/недель;

2) на курсах повышения квалификации - от 54/1 до 216/4 часов/недель.

Продолжительность учебной недели составляет 54 часа, из которых 36 – аудиторные (академические) часы, 18 – самообучение слушателя. Продолжительность 1 академического часа составляет 50 минут.

8 Требования к содержанию образовательной программы дополнительного медицинского образования по специальности «Акушерство и гинекология»

8.1 Требования к уровню подготовки специалистов определяются содержанием программ дополнительного медицинского образования по специальности «Акушерство и гинекология».

8.2 Обучение состоит из обязательного компонента и компонента по выбору.

Перечень дисциплин обязательного компонента и соответствующие минимальные объемы часов/недель определяются Типовыми учебными планами настоящего стандарта (таб. 1-2). Перечень дисциплин по выбору и соответствующие минимальные объемы часов/недель устанавливаются организациями образования и науки самостоятельно.

Дисциплины компонента по выбору предполагают углубленное изучение отдельных разделов акушерства и гинекологии и смежных дисциплин, при этом учитываются ожидания работодателей и потребности рынка труда.

8.3 Соотношение обязательного компонента и компонента по выбору на цикле переподготовки и циклах повышения квалификации продолжительностью 4 недели составляет 50% к 50%. Циклы повышения квалификации от 1 до 3 недель на 100% состоят из компонента по выбору.

8.4 Тематику и продолжительность обучения на циклах повышения квалификации и переподготовки (компонент по выбору) организация выбирает самостоятельно из рекомендованных ниже основных тем (направлений).

8.5 Основными темами (направлениями) подготовки на циклах повышения квалификации и переподготовки (компонент по выбору) по специальности являются следующие:

- «Инновационные технологии в акушерстве и гинекологии»;
- «Актуальные вопросы акушерства и гинекологии»;
- «Амбулаторно - поликлиническое акушерство и гинекология»;
- «Планирование семьи и контрацепция»;
- «Гинекология детского и подросткового возраста»;
- «Неотложная помощь и реанимация в акушерстве и гинекологии»;
- «Оперативное акушерство и гинекология»;
- «Эндовидеоскопические операции в гинекологии»;
- «Аntenатальная охрана плода»;
- «Гинекологическая эндокринология»;

техническое оснащение, независимо от их ведомственной подчинённости и формы собственности.

5.3 Повышение квалификации и/или переподготовка осуществляются в соответствии с:

- настоящим стандартом;
- номенклатурой медицинских и фармацевтических специальностей;
- квалификационными характеристиками специальностей;
- учебно-методической и программной документацией.

5.4 Лицам, освоившим образовательные программы дополнительного медицинского и фармацевтического образования и успешно прошедшим итоговую аттестацию, выдаётся документ установленного образца.

5.5 Положения настоящего стандарта имеют следующие цели:

- достижение высокого качества дополнительного медицинского и фармацевтического образования за счет выполнения обязательных требований к повышению квалификации и/или переподготовке специалистов;
- регламентация учебного процесса и создания системы контроля за эффективностью работы организаций, осуществляющих дополнительное профессиональное обучение.

6 Требования к лицам, получающим дополнительное медицинское образование по специальности «Акушерство и гинекология»

6.1 Необходимый предшествующий уровень образования для лиц, желающих освоить образовательные программы дополнительного медицинского образования, – высшее медицинское образование, интернатура.

7 Требования к структуре образовательной программы дополнительного медицинского образования по специальности «Акушерство и гинекология»

7.1 Структура программы дополнительного медицинского образования по специальности «Акушерство и гинекология» формируется из различных видов учебной и клинической работы, определяющих содержание образования, отражает их соотношение, измерение и учет. Учет трудоёмкости всех видов работ осуществляется по объёму освоенного материала в часах/неделях. При этом действует накопительная система часов/недель, освоенных на предыдущих уровнях образования.

7.2 Программы дополнительного медицинского образования по специальности «Акушерство и гинекология» реализуются через очную форму обучения. Повышение квалификации специалистов может проводиться в форме дистанционного обучения, посредством электронных и телекоммуникационных средств в установленном законом порядке.

7.3 Продолжительность обучения составляет:

- 1) на курсах переподготовки:
- при предшествующем уровне образования и стаже работы по специальностям

3 кестенің жалғасы

	Нәрестенің қатерлі жағдайы. Нәрестелердің туылу кезіндегі жарақаты және асфиксия. Іштегі ұрықтың және нәрестенің гемолиздік аурулары. Нәрестелер реанимациясы. Диагностиканың қазіргі критерийлері және туылу кезеңіндегі ауруларды емдеудің хаттамалары. Операция жасап босандыру. Жүктілікті аяғына дейін көтермеу. Хирургиялық коррекция. Жүктілікті ұзу. Гинекологиялық стационардың жұмысын ұйымдастыру. Диагностикасы қиын, типті, сирек кездесетін аурулардың клиникасы, диагностикасы, саралау диагностикасы, операциялық және консервативтік жолмен емдеу әдістері. Операцияны орындау техникасы. Науқастарды операциядан кейін қадағалау. Реабилитация. Инфицирленген аборт. Инфекцияға жүйелі қабынбалы жауап синдромы (SIRS). Репродуктивтік медицина. Аменорея, гипоменструальды синдром. Нейроэндокриндік синдромдар. Бедеулік. Репродуктивті қосымша технологиялар. Гинекологиядағы микрохирургия. Гинекологиядағы емдеудің эндобейнехирургиялық әдістері.
МБП 02	Госпитальдық кезеңдегі акушериялық және гинекологиялық жәрдем
	Госпитальға дейінгі кезеңде акушериялық көмекті ұйымдастырудың жалпы принциптері. Жүкті әйелдің диспансеризациясы. Жүкті әйелдердің дәлелге негізделген күтімі. Қауіп тобындағы жүкті әйелдердің күтімі. Профилактикалық курстар. Экстрагенитальды патологиясы бар жүкті әйелдерді күту. ОАА бар жүкті әйелдерді күту. Қаны теріс-резус факторлы әйелдерді күту. Индуцирленген жүктілігі бар әйелдердің күтімі. Іштегі нәрестесі дұрыс жатпаған жүкті әйелдердің күтімі. Гипертензиясы бар жүкті әйелдердің күтімі. ДДСҰ ұсыныстарына сәйкес жүктілік кезіндегі іштегі нәресте жағдайының мониторингі. Тексерудің қосымша әдістері. Жүкті әйелдерге медициналық көмек көрсетудің кезеңдері. Әйелдерге, жасөспірім қыздарға, гинекологиялық науқастарға медициналық көмек көрсету. Амбулаториялық науқастарды емдеудің дәлелге негізделген әдістері мен принциптері. Профилактикалық тексерулер. Гинекологиялық науқастардың диспансеризациясы. Әйелдердің жыныстық ағзаларының фонды және ісікті аурулары. Жатырдан аномалиялы қан кету. Қазіргі жағдайдағы стационар алмастырушы технологиялар. Акушер-гинекологтың отбасылық дәрігерлік амбулаториядағы жұмысы. АИТВ/ЖИТС және жүктілік. Отбасын жоспарлау. Қаламаған жүктіліктің алдын алу мәселелері бойынша әйелдерге кеңес беру.
МБП 03	Балалар және жасөспірімдер гинекологиясы
	ҚР балаларға гинекологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру. Әр жастағы қыз балалардың жыныстық ағзаларының дамуының анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері. Жыныстық даму кезеңдері мен менструаль-

	дық циклдың физиологиясы. Жыныстық ағзалардың спецификалы және бейспецификалы этиологиялы қабынбалы аурулары. Жыныстық дамудың бұзылуы. Ювенильді қан кету. Қыз балаларда кездесетін жыныстық ағзалардың ісіктері. Қыз балалардың жыныстық ағзаларының даму аномалиялары. Жас шактағы жүктіліктің ағымы мен босанудың ерекшеліктері. Қыз балалардың гигиенасы, жыныстық тәрбие беру, контрацепция. Балалар гинекологиясындағы дәлелді медицина.
ТБК	Таңдау компоненті
ҚА	Қорытынды аттестация
	Барлығы

4 кесте - «Акушерия және гинекология» мамандығы бойынша біліктілік арттырудың білім беру бағдарламасының мазмұны (4 апта)

Пән циклы	Пәндердің атауы мен негізгі бөлімдері
НП	НЕГІЗГІ ПӘНДЕР
МНП	Міндетті компонент
МНП 01	Қоғамдық денсаулық және денсаулық сақтау, салауатты өмір салтын қалыптастыру мәселелерін қоса
	Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамалары. Денсаулық сақтау жүйесін және халықтың денсаулық жағдайын өлшеу әдістері мен бағалау критерийлері. Халықтың аурушандығы, зерделеу әдістері, анализ. Дәлелді медицина ұғымы. Дәрігерлік-еңбек сараптамасы. Салауатты өмір салтын қалыптастыру мәселелері.
МНП 02	Азаматтық қорғаныс және төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмекті ұйымдастыру
	Төтенше жағдайлардың алдын алу және жоюдың мемлекеттік жүйесі. Азаматтық қорғаныс күштері, олардың құрамы, міндеті мен қолданылу тәртібі. Қазақстан Республикасы аумағында болуы ықтимал табиғи және техногенді сипаттағы төтенше жағдайлар және олардың зардабы. Бейбіт және соғыс кезіндегі төтенше жағдайларда халықты қорғаудың негізгі принциптері мен тәсілдері. Төтенше жағдайларды жою барысында халықты медициналық-санитариялық көмекпен қамтамасыз етуді ұйымдастыру.
БП	БЕЙІНДІК ПӘНДЕР
МБП	Міндетті компонент

нием Правительства Республики Казахстан «Об утверждении Концепции реформирования медицинского и фармацевтического образования Республики Казахстан» от 24 апреля 2006 года № 317.

Квалификация – отражаемые в документе об образовании вид и степень профессиональной подготовленности выпускника к выполнению профессиональной деятельности или продолжению образования.

Специальность – комплекс приобретенных, путем целенаправленной подготовки и опыта работы знаний, умений и навыков, необходимых для определённого вида деятельности, подтверждаемый соответствующими документами об образовании.

Дополнительное медицинское и фармацевтическое образование – процесс обучения, осуществляемый на основе дополнительных образовательных программ всех уровней, с целью всестороннего удовлетворения образовательных потребностей граждан, общества и государства.

Слушатель – специалист, зачисленный на обучение в организацию, реализующую программы дополнительного медицинского и (или) фармацевтического образования.

Переподготовка (специализация) – форма профессионального обучения, позволяющая освоить другую профессию или специальность.

Повышение квалификации – форма профессионального обучения, позволяющая поддерживать, расширять, углублять и совершенствовать ранее приобретенные профессиональные знания, умения и навыки.

Образовательная программа – общая характеристика содержания обучения слушателей по конкретной специальности, включающая перечень дисциплин, виды и объем учебной и клинической или/и практической работы.

4 Сокращения

В стандарте применяются следующие сокращения:

- ГСДО – государственный стандарт дополнительного медицинского и фармацевтического образования;
- БД – базовые дисциплины;
- ПД – профилирующие дисциплины;
- УМКС – учебно-методический комплекс специальности.

5 Общие положения

5.1 Повышение квалификации и/или переподготовка медицинских и фармацевтических кадров проводится по специальностям, утвержденным приказом Министра здравоохранения «Об утверждении номенклатуры медицинских и фармацевтических специальностей» от 24 ноября 2009 года № 774.

5.2 Образовательные программы повышения квалификации и/или переподготовки реализуются медицинскими организациями образования и науки, основным видом деятельности которых являются образовательная и/или научная деятельность в области здравоохранения, имеющих необходимое учебно-методическое, материально-

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ СТАНДАРТ ДОПОЛНИТЕЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Специальность: АКУШЕРСТВО И ГИНЕКОЛОГИЯ
**Государственные требования к минимуму содержания дополнительного
медицинского и фармацевтического образования**

Дата введения 01.01.2010

1 Область применения

Настоящий Государственный стандарт (далее - стандарт) устанавливает требования к государственному обязательному минимуму содержания образовательных программ дополнительного медицинского и фармацевтического образования и уровню подготовки специалистов.

Положения стандарта обязательны для применения и соблюдения всеми организациями, реализующими программы повышения квалификации и переподготовки, независимо от их ведомственной подчиненности, организационно-правовых форм и форм обучения.

Стандарт используется при разработке образовательных программ по циклам повышения квалификации и переподготовки.

2 Нормативные ссылки

В стандарте использованы ссылки на следующие нормативные документы:

- Кодекс Республики Казахстан «О здоровье народа и системе здравоохранения» от 18 сентября 2009 года № 193-IV ;
- Трудовой кодекс Республики Казахстан от 15 мая 2007 года № 251-3;
- Закон Республики Казахстан «Об образовании» от 27 июля 2007 года № 389-III;
- Постановление Правительства Республики Казахстан «Об утверждении Концепции реформирования медицинского и фармацевтического образования Республики Казахстан» от 24 апреля 2006 года № 317;
- Приказ Министра здравоохранения «Об утверждении номенклатуры медицинских и фармацевтических специальностей» от 24 ноября 2009 года № 774;
- Приказ Министра здравоохранения Республики Казахстан «Об утверждении Правил повышения квалификации и переподготовки медицинских и фармацевтических кадров» от 11 ноября 2009 года № 691.

3 Термины и определения

В стандарте применяются термины и определения в соответствии с Законом Республики Казахстан «Об образовании» от 27 июля 2007 года № 389-III, постановле-

4 кестенің жалғасы

МБП 01	Акушерия және гинекологиядағы өзекті мәселелер
	Жүкті әйелдерді дәлелге негізделген жолмен емдеу. Жүктілерге медициналық көмек көрсетудің кезеңділігі. Гинекологиялық аурумен ауыратын науқастарға, әйелдерге және жасөспірім қыздарға көмек көрсету. Акушерия және перинатологиядағы тиімді технологиялар. Ана қауіпсіздігі. Нәрестенің дүниеге келген сәттен дәлелге негізделген күтімі. Босанғаннан кейінгі кезеңді жүргізуге деген қазіргі көзқарас. Контрацепция. Репродуктивті медицина. Операция жолымен емдеудің инновациялық әдістері.

9 Қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру ортасына қойылатын талаптар

9.1 «Акушерия және гинекология» мамандығы бойынша осы стандартқа сәйкес қайта даярлау мен біліктілік арттыру цикларының Типтік оқу жоспарының негізінде қайта даярлау мен біліктілік арттырудың Жұмыс оқу жоспарын мекеме (ұйым) өздігінше дербес әзірлеп, бекітеді.

9.2 Біліктілік арттыру мен қайта даярлаудың білім беру бағдарламасына:

- базалық және бейіндік пәндермен қоса теориялық білім беру;
- клиникалық білім беру;
- аралық және қорытынды аттестация енеді.

9.3 Білім беру бағдарламасының мазмұны «Акушерия және гинекология» мамандығы бойынша осы стандарттың негізінде жасалған Типтік оқу бағдарламасымен (міндетті компонент пәндері) анықталады.

Білім беретін ұйым Типтік оқу бағдарламасының (міндетті компонент пәндері) негізінде міндетті және таңдау компоненті пәндері бойынша Оқу жұмыс бағдарламалары мен силлабустар жасайды. Олар Оқу жұмыс жоспарлары мен бақылау-өлшеу құралдарымен (тест тапсырмалары мен есептер) бірге мамандықтың оқу-әдістемелік кешенін (МОӘК) құрайды.

9.4 Қосымша кәсіптік білімді қосымша білім беру бағдарламасын іске асырушы білім және ғылым медициналық ұйымдары іске асырады.

9.5 Кадрмен қамтамасыз етуге қойылатын талаптар: біліктілік арттыру мен қайта даярлау циклында оқу сабақтарын «Акушерия және гинекология» мамандығы бойынша доктор немесе ғылым кандидаты ғылыми дәрежесі бар тұлғалар жүргізуі керек. Сабақты жүргізу үшін бірінші және жоғары біліктілік санатындағы профильді мамандарды шақыруға болады.

9.6 Оқу-әдістемелікпен қамтамасыз етуге қойылатын талаптар: оқу процесінің оқу-әдістемелік және ақпараттық қамтамасыз етуі тыңдаушылардың қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру бағдарламасын сапалы меңгеру мүмкіндігіне кепіл болуы қажет. Білім беру бағдарламасын іске асыру халықаралық ақпараттық желілерге, электрондық дерек базаларына, кітапханалар

қорына, компьютерлік технологияға, оқу-әдістемелік және ғылыми әдебиеттерге еркін қол жеткізу мүмкіндігі болуы қажет.

9.7 Біліктілік арттыру және қайта даярлау циклдарындағы оқу сабақтары инновациялық технологиялар мен оқытудың интерактивті әдістерін қолдану арқылы өтуі керек.

9.8 Материалдық-техникалық қамтамасыз етуге қойылатын талаптар: қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру бағдарламаларын іске асырушы мекемелерде қолданыстағы санитариялық-техникалық нормаларға сай және оқу жоспарында қарастырылған теориялық, клиникалық дайындықтың барлық түрлерін өткізуді қамтамасыз ететін материалдық-техникалық база болуы қажет (аудиториялық фонд, клиникалық базалар, компьютерлік класс, зертханалар, аспаптармен қамтамасыз ету, қор материалдары).

10 Қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру бағдарламаларын меңгергендердің дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

10.1 Жалпы талаптар. Қайта даярлаудың білім беру бағдарламасын меңгерген маман осы стандарттың талаптарына сай келетін білім мен дағдыларды игеруі, сондай-ақ «Медициналық және фармацевтикалық мамандықтардың біліктілік сипаттамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрінің Бұйрығымен бекітілген «Акушерия және гинекология» мамандығының біліктілік сипаттамасына сай болуы керек.

Біліктілік арттыру циклының білім беру бағдарламасын меңгерген маман осы стандарттың талаптарына, нақты циклдың мақсаты мен мазмұнына сай келетін білім мен дағдыларды игеруі қажет.

10.2 Қорытынды аттестация – бұл мамандардың алған білімінің, дағдылары мен іскерлігінің, біліктілігінің осы стандарттың талаптарына сай келетіндігін анықтауға бағытталған маманның теориялық және клиникалық жетістіктерін бақылау түрі. Қорытынды аттестацияны өткізу формасын ұйым өзі анықтайды.

10.3 Қосымша медициналық білімнің бағдарламаларын меңгерген мамандарға «Акушерия және гинекология» мамандығы бойынша біліктілік арттыру немесе қайта даярлау туралы мемлекеттік үлгідегі құжат беріледі.

СОДЕРЖАНИЕ

1. Область применения	22
2. Нормативные ссылки.	22
3. Термины и определения	22
4. Сокращения	23
5. Общие положения	23
6. Требования к лицам, поступающим на курсы повышения квалификации или/и переподготовки по специальности «Акушерство и гинекология».	24
7. Требования к структуре образовательной программы повышения квалификации или/и переподготовки по специальности «Акушерство гинекология»	24
8. Требования к содержанию образовательной программы повышения квалификации и/или переподготовки по специальности.	25
9. Требования к образовательной среде повышения квалификации и/или переподготовки по специальности «Акушерство и гинекология»	31
10. Требования к уровню подготовки лиц, освоивших образовательные программы повышения квалификации и/или переподготовки по специальности «Акушерство и гинекология».	32

ПРЕДИСЛОВИЕ

1 РАЗРАБОТАН И ВНЕСЕН Республиканским центром инновационных технологий медицинского образования и науки Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

2 УТВЕРЖДЕН И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ приказом и.о. Министра здравоохранения Республики Казахстан от 26 ноября 2009 года № 778.

3 ВВЕДЕН ВПЕРВЫЕ.

4 В настоящем стандарте реализованы нормы Кодекса Республики Казахстан «О здоровье народа и системе здравоохранения» от 18 сентября 2009 года № 193-IV и постановления Правительства Республики Казахстан «О Концепции реформирования медицинского и фармацевтического образования Республики Казахстан» от 24 апреля 2006 года № 317.

Настоящий стандарт не может быть тиражирован и распространен без разрешения Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

Негізгі сөздер: қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің мемлекеттік стандарты; білім беру бағдарламасы; тыңдаушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар; қайта даярлау, біліктілік арттыру.

**ГОСУДАРСТВЕННЫЙ СТАНДАРТ ДОПОЛНИТЕЛЬНОГО
ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**Специальность:
АКУШЕРСТВО И ГИНЕКОЛОГИЯ**

ГСДО РК

Издание официальное

Министерство здравоохранения Республики Казахстан

Астана 2009